

Zina Cmovršaninová:

TELEVIZNÍ ZPRAVODAJSTVÍ JAKO KOMUNIKAČNÍ SITUACE

Posudek vedoucí diplomové práce

Diplomantka explicitně neformuluje cíl své DP. Je jím zřejmě popis čtyř složek komunikační situace při zpravodajských relacích ČT I, TV Nova a Prima (produktor, kód, sdělení, příjemce) ve čtyřech pracovních dnech (29. 3. – 1. 4. 2005). Těmto čtyřem faktorům odpovídá i členění práce. Po úvodní I. kapitole (Zpravodajská relace jako komunikační událost s.5-9) následují kapitoly II. (Produktor s.10-40), III. (Kód s.41-56), IV. (Sdělení s.57-95), V. (Příjemce s.95-114). Po Závěru a Resumé následuje Využití závěrů práce pro výuku mediální výchovy v rámci českého jazyka a komunikace na ZŠ (s.118-121). Druhou částí DP jsou přílohy.

Diplomantka výstižně konstatuje, že „sledování hlavního televizního zpravodajství je komunikační situace s řadou specifík. Je projevem lidských potřeb být informován. V současné době se k této potřebě přiřazuje i potřeba být pobaven.“ (s.9) Detailně analyzuje a pak generalizuje, čím je ovlivněn v této komunikační situaci produktor, výběr sdělení i recipient. Pokud se nemýlím, v DP je užit termín „manipulace“ pouze třikrát a problematika manipulace recipientem zůstala poněkud stranou.

Z faktorů, které tvoří součást komunikační situace, se diplomantka nezabývala kontextem (s výjimkou faktoru času a místa komunikace). Je to pochopitelné. Kdyby zamýšlela brát v úvahu kontext každé zprávy, mohla by analyzovat jen velmi malý počet zpráv. Při takovém množství, které analyzovala (celkem 36 zpráv), by práce neúměrně narostla a vyžadovala by neúměrně mnoho času.

Za méně zdařilou pokládám kapitolu III. věnovanou kódu. Jednak jsou tam zařazena témata, která ke kódu patří jen okrajově (Rámec, Důležitost, Korektnost a profesionalita). Jednak v části věnované jazyku nejsou dostatečně využity záznamy odvysílaných reportáží a žádná pozornost není věnována otázkám ortoepickým (TV Nova). Jen okrajově se diplomantka dotkla složité problematiky synchronního vnímání viděného a slyšeného recipientem. Naopak práci s kamerou popsala pro laika velmi zajímavě a kvalitně analyzovala možný vztah mezi obrazem a textem.

Zařazení části „Využití závěrů práce pro výuku mediální výchovy v rámci českého jazyka a komunikace na ZŠ“ až po Závěru a Resumé nepokládám za vhodné. Nadto se domnívám, že některé myšlenky z této části měly být součástí Závěru.

Druhou, samostatnou částí DP, jsou přílohy (67 s.). Tvoří je: 1. Přehled zpráv; 2. Přepis odvysílaných reportáží; 3. Srovnání zpráv TV Prima, ČT 1 a TV Nova ve výše uvedených dnech. Tyto přílohy přináší spoustu informací, jsou velmi přehledně uspořádány, grafika je náročná. Druhá příloha obsahuje obdivuhodný přepis 24 odvysílaných reportáží, přičemž každý přepis přináší informaci o jménu moderátora, jménu místního zpravodaje, úplný text reportáže přepsaný z videozáznamu a popis obrazu, který se objevuje v souvislosti s pronesenou promluvou. Domnívám se, že tento velmi cenný materiál, jehož zpracování bylo nesmírně časově náročné, by mohl být využit k dalšímu rozvinutí tématu jazykového kódu.

O všech tématech kapitol II až V pojednává diplomantka s velkou zaujatostí a – řekla bych – s velkou chutí a s velkým nasazením. Umně využívá prameny – nastudovala řadu monografií

věnovaných tomuto tématu, využila mnoha internetových stránek. Vyjadřuje se kultivovaně, věnuje velkou pozornost výstavbě textu, její vhlad do problematiky je obdivuhodný.

Doporučuji DP k obhajobě.

Praha 30. prosince 2005

Doc. PhDr. Svatava Machová, CSc.

handwritten classification: u'borne